MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Bratislava, 18. marca 2021
Číslo: 4136/2021-1.7/fr-R
14660/2021
filip.rudzan@enviro.gov.sk

ROZHODNUTIE
VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **rozhodlo** podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní zisťovacieho konania k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti **„Skládka odpadov Luštek - Úprava odpadov pred skládkovaním“** navrhovateľa **Spoločnosť Stredné Považie a. s., Opatovská 1735, 911 01 Trenčín, IČO 34 119 647** takto:

Zmena navrhovanej činnosti **„Skládka odpadov Luštek - Úprava odpadov pred skládkovaním“** uvedená v predloženom oznámení o zmene navrhovanej činnosti

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky určuje nasledovné podmienky na zmiernenie negatívnych vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľov:

1. Plochu pre skladovanie vstupných odpadov a manipulačnú plochu pre technologické celky splittingu zabezpečiť tak, aby nedošlo k žiadnym úletom z týchto plôch do

okolitého prostredia. V prípade zmeny na sekundárne drvenie na menšiu frakciu je potrebné, aby sa vykonávalo v skladovej hale;

2. V žiadosti o zmenu integrovaného povolenia presne charakterizovať miesto a spôsob vykonávania aeróbnej biostabilizácie, najmä kapacitnej plochy určenej na zakládky aeróbnej biostabilizácie odpadu a parametre jednotlivých základov (max. objem zakládky, výška ukladania odpadu v zakládke a dĺžka jednej zakládky) a tiež špecifikovať spôsob využitia elektrickej energie z anaeróbnej biostabilizácie;
3. Plochu určenú pre činnosti súvisiace s úpravou odpadu pred skládkovaním oddeliť a zabezpečiť od okolitých plôch spádovaním tak, aby za žiadnych okolností nedošlo ku kontaminácii okolitých plôch dažďovými a odpadovými vodami vznikajúcimi na tejto ploche;
4. Vody z plochy určenej pre činnosti súvisiace s úpravou odpadu pred skládkovaním odvádzať do osobitnej záchytnej nádrže, prípadne do retenčnej nádrže priesakových kvapalín skládky odpadov.

Odôvodnenie:

Úkony pred vydaním rozhodnutia

Navrhovateľ, Spoločnosť Stredné Považie a. s., Opatovská 1735, 911 01 Trenčín, IČO 34 119 647 (ďalej len „navrhovateľ“), doručil dňa 08. 09. 2020 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (aktuálne sekcia ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva - ďalej len „MŽP SR“) v súlade s § 18 ods. 2 písm. c) a podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti **„Skládka odpadov Luštek - Úprava odpadov pred skládkovaním“**, vypracované podľa prílohy č. 8a k zákonu o posudzovaní vplyvov (ďalej len „oznámenie o zmene navrhovanej činnosti“).

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracovala spoločnosť **Marius Pedersen a. s.** v septembri 2020.

MŽP SR, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona o posudzovaní vplyvov, upovedomilo podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku všetkých známych účastníkom konania, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti začalo podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku správne konanie vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov ak ide o navrhovanú činnosť uvedenú v § 18 ods. 2, písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov je navrhovateľ povinný pred začatím povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti doručiť príslušnému orgánu písomne a elektronicky oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracované podľa prílohy č. 8 a, ak má byť predmetom zisťovacieho konania zmena navrhovanej činnosti.

Podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov predmetom zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti alebo zmeny navrhovanej činnosti (ďalej len „zisťovacie konanie“) musí byť každá zmena navrhovanej činnosti uvedenej v prílohe č. 8 časti A, ktorá nie je zmenou podľa odseku 1 písm. d) zákona o posudzovaní vplyvov (ak taká zmena samotná dosahuje alebo prekračuje prahovú hodnotu) a môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ak ide o činnosť už posúdenú, povolenú, realizovanú alebo v štádiu realizácie.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je zverejnené na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/skladka-odpadov-lustek-uprava-odpadov-pred-skladkovanim-

Vyjadrenia k podkladom pre vydanie rozhodnutia

Zmena navrhovanej činnosti **„Skládka odpadov Luštek - Úprava odpadov pred skládkovaním“** (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“) je podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov zaraditeľná nasledovne:

Kapitola 9. Infraštruktúra

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
3.	Skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný s kapacitou	od 250 000 m^3	do 250 000 m^3

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je zabezpečenie pokračovania činnosti zneškodňovanie odpadov skládkovaním v predmetnej lokalite a jestvujúcej skládke odpadov v súlade s požiadavkami platnej legislatívy odpadového hospodárstva, a to doplnením činností priamo súvisiacich s procesom skládkovania odpadov o úpravu odpadov pred skládkovaním. Proces úpravy odpadu pred skládkovaním zabezpečí oddelenie biologicky rozložiteľnej zložky zo zmesového odpadu a jej následnú biologickú stabilizáciu, t. j. zníženie biologickej aktivity skládkovaného odpadu na požadovanú úroveň.

Činnosti tvoriace proces úpravy odpadu pred skládkovaním ako súčasť činnosti skládkovania budú v rámci zmeny navrhovanej činnosti realizované na vymedzenom priestore v rámci jestvujúceho areálu skládky odpadov na vodohospodársky zabezpečenej spevnenej ploche. Ostatné časti skládky a detaily vyhotovenia jednotlivých stavebných objektov skládky odpadov zostávajú bez zmeny oproti už posúdenému a povolenému stavu. Plocha určená pre činnosti súvisiace s úpravou odpadu pred skládkovaním bude oddelená od okolitých plôch spádovaním tak, aby za žiadnych okolností nedošlo ku kontaminácii okolitých plôch dažďovými a odpadovými vodami vznikajúcimi na tejto ploche. Vody z tejto plochy budú odvedené do osobitnej záchytnej nádrže, prípadne do retenčnej nádrže priesakových kvapalín skládky.

Za účelom zníženia transportných vzdialeností materiálov, ktoré vstupujú alebo vystupujú z procesu úpravy odpadov pred skládkovaním, budú vybrané činnosti úpravy odpadu realizované na vhodnej ploche na povrchu aktuálne zavážaného telesa skládky. Táto plocha bude náležite spevnená inertnými materiálmi alebo železobetónovými panelmi a bude tak prispôsobená prejazdom obslužnej techniky a prevádzke nižšie popísaných technologických zariadení. Plocha bude zároveň vodohospodársky zabezpečená a odvod dažďových vôd a výluhov bude technologicky prepojený s drenážnym systémom odvádzania priesakových kvapalín skládky. Vody vznikajúce na tejto ploche budú zachytávané v retenčnej nádrži priesakových kvapalín skládky a následne budú zneškodňované. Takto spevnená plocha bude budovaná ako dočasná a jej realizácia bude závisieť aj od schváleného projektu zavážania skládky. Plocha bude realizovaná iba v prípade, že to bude umožňovať tvar zavážaného telesa skládka (vytvorenie plošiny) s ohľadom na jej rozsah (cca 1 000 m^2), prístupovú komunikáciu, stavebno-technické riešenie a pod. Plocha bude zabezpečená proti úletom záchytnými sieťami alebo obvodovými stenami (napr. betónové prefabrikáty). Prípadným umiestnením vybraných činností na spevnenú plochu na aktívnom telese skládky sa zabezpečí výrazná úspora energií a redukcia produkovaných emisií v rámci zabezpečovania činností súvisiacich s úpravou odpadu pred skládkovaním. Takto realizovaná plocha na úpravu odpadu pred skládkovaním nebude mať žiadny vplyv na samotný proces úpravy odpadu pred skládkovaním, na technologické celky procesu úpravy ani na odpady vystupujúce zo zariadenia na úpravu.

Do procesu úpravy odpadu pred skládkovaním bude vstupovať nedostatočne vytriedený zmesový odpad s obsahom biologicky rozložiteľnej zložky. Zloženie a množstvo tejto zložky musí byť dostatočné na to, aby ju bolo možné dostupnými technológiami oddeliť zo vstupujúceho zmesového odpadu. Vstupný materiál bude navážaný na určenú skladovú plochu, prípadne do určenej skladovej haly. Technológia úpravy odpadu bude nastavená na priebežné spracovanie vstupujúceho odpadu bez nutnosti skladovej kapacity. Pre účely prípadných neplánovaných odstávok technológie bude zásobná kapacita skladu pre vstupujúci odpad cca 600 t odpadu. Maximálna doba skladovania vstupujúceho odpadu bude 14 dní od prijatia odpadu. Plocha pre skladovanie vstupných odpadov bude okrem popisu vyššie zabezpečená proti úletom záchytnými sieťami, opornými stenami resp. samostatne stojacou halou.

Samotný proces zmeny navrhovanej činnosti - úpravy odpadu pred skládkovaním budú tvoriť dva technologické celky:

1. splitting,
2. biostabilizácia.

Splitting

Technológia splittingu bude pozostávať z nasledujúcich zariadení:

- drvenie odpadu,
- sitovanie podrveného odpadu.

Hlavným účelom tejto činnosti je oddelenie biologicky rozložiteľnej zložky zmesového prípadne iného odpadu, zmenšenie objemu odpadu, jeho homogenizácia a príprava na ďalšie prípadné spracovanie.

Dovezený odpad určený k úprave pred skládkovaním bude kolesovým čelným nakladačom dávkovaný zo skladovacej plochy priamo do násypky drviča odpadu. Drvič odpadu bude riešený ako jednorotorový, pomalobežný drvič na podvozku s kolesovou nápravou, poháňaný samostatným naftovým motorom. Kapacita drviča bude zodpovedať priebežnému

spracovaniu vstupujúceho odpadu, aby bol čas skladovania vstupujúceho odpadu minimalizovaný, tzn. minimálna kapacita drviča bude 15 t vstupujúceho odpadu za hodinu. Podrvený odpad bude vynášacím dopravníkom, ktorý je súčasťou drviča odpadu alebo čelným nakladačom dávkovaný do násypky bubnového rotačného sita. Bubnové rotačné sito je zariadenie, ktoré pozostáva z nakloneného valcovitého rotujúceho bubna s perforovanými stenami. Podrvený odpad prepadá cez násypku do hornej vyvýšenej časti rotujúceho bubna. Postupným gravitačným posunom drviny v smere spádu bubna za súčasnej rotácie bubna dochádza k prepadu časti drviny cez perforáciu v stenách bubna. Bubnové rotačné sito bude mať samostatný pohon pomocou naftového motora, pričom kapacita spracovanej drviny a perforácia bude prispôsobená kapacite drviča tak, aby bolo zabezpečené priebežné spracovanie vstupujúceho odpadu. Minimálna kapacita sita bude 15 t vstupujúcej drviny za hodinu.

Sito bude mať podvozok s kolesovou nápravou. Výstupom zo sita budú dva druhy materiálu:

1. drvina, ktorá prepadla sitom, tzv. „podsitná frakcia“,
2. drvina, ktorá neprepadla sitom, tzv. „nadsitná frakcia“.

Obe frakcie budú vynášacími dopravníkmi, ktoré sú súčasťou sita, umiestňované na oddelené hromady a z nich čelným nakladačom expedované podľa ďalšieho spracovania.

Podsitná frakcia obsahuje okrem iného aj vysoký podiel biologicky rozložiteľnej zložky vstupujúceho odpadu a inertné materiály ako piesok, popol, sklo a podobne. Podsitná frakcia je určená k úprave v ďalšom technologickom celku – biostabilizácii. Nadsitná frakcia je určená k výrobe alternatívnych palív z odpadov, prípadne k uloženiu do skládky odpadov. Súčasťou splittingu môže byť aj magnetický separátor umiestnený na vynášacom dopravníku drviča za účelom separácie magnetických kovov. Takto odseparované kovy budú následne expedované k spracovaniu oprávnenými osobami. Technológia splittingu je nastavená na priebežný odber výstupných frakcií bez nutnosti skladovania. Pre účely nečakaných odstávok technológie je na ploche vyčlenená skladovacia kapacita výstupov z činnosti splittingu 500 t materiálu. Kapacita splittingu bude max. 75 000 t vstupujúceho odpadu ročne. Manipulačná plocha pre technologické celky splittingu bude zabezpečená proti úletom záchytnými sieťami, prípadne opornými stenami.

Biostabilizácia

Technológia biostabilizácie bude aplikovaná na podsitnú frakciu, ktorá obsahuje biologicky rozložiteľnú zložku oddelenú v procese splittingu zo zmesového prípadne iného odpadu.

Hlavným účelom stabilizácie biologicky rozložiteľnej zložky odpadu je redukcia:

- objemu vstupujúceho odpadu,
- procesu dekompozície a mikrobiálnej aktivity prebiehajúcej odpade,
- nežiadúcich štrukturálnych zmien prebiehajúcich v odpade,
- tvorby emisií metánu,
- tvorby priesakových kvapalín a znižovanie polutantov obsiahnutých v týchto kvapalinách.

Biostabilizácia odpadu je riadený biologicky proces, ktorý môže prebiehať v aeróbnych podmienkach za vzniku CO_2 a H_2O a v anaeróbnych podmienkach za vzniku CH_4 a H_2O, pričom CH_4 musí byť v rámci procesu zachytávaný a energeticky využívaný s následnou

premenou na CO_2 a H_2O. Výstupom z procesu biostabilizácie je biologicky stabilizovaný odpad s požadovanými parametrami biologickej stability odpadu.

Aeróbna biostabilizácia

Aeróbna biostabilizácia je proces, pri ktorom sú riadeným prevzdušňovaním materiálu iniciované a následne udržiavané optimálne podmienky (teplota, vlhkosť, dostupnosť kyslíka) pre mikrobiálne biodegradačné procesy rozkladajúce biologicky rozložiteľnú zložku materiálu. Výsledkom týchto dekompozičných procesov je odbúranie a premena biologicky aktívnych zložiek materiálu na CO_2 a H_2O, čím sa materiál stáva biologicky stabilizovaný a pri ďalšom nakladaní s ním už nedochádza k nežiadúcim štrukturálnym zmenám materiálu (napr. k tvorbe CH_4 v anaeróbnych podmienkach). Stupeň biodegradácie resp. biostability odpadu je po skončení procesu zisťovaný vhodnými biologickými alebo nebiologickými metódami testovania. Vstupujúcim materiálom do procesu biostabilizácie je podsitná frakcia, ktorá je výsledkom technológie splittingu, a ktorá obsahuje okrem iného biologicky rozložiteľnú zložku zmesového prípadne iného odpadu. Podsitná frakcia bude čelným nakladačom odoberaná priamo z manipulačnej plochy pre splitting a dávkovaná do procesu biostabilizácie. V prípade, že proces splittingu bude realizovaný na inej ploche ako biostabilizácia, bude prevoz podsitnej frakcie do procesu biostabilizácie zabezpečený nákladný vozidlom.

Plocha pre biostabilizáciu bude vodohospodársky zabezpečená a vyspádovaním plochy bude zabezpečený odvod dažďových vôd a iných vôd vznikajúcich na ploche do osobitnej záchytnej nádrže, prípadne do retenčnej nádrže priesakových kvapalín skládky.

Vstupujúci materiál bude čelným nakladačom ukladaný na určené miesto na ploche do zakládky lichobežníkového tvaru. Navezený materiál môže byť pre zefektívnenie procesu prekrytý krycou polopriepustnou membránou, ktorá odvádza plynné látky CO_2 a H_2O vznikajúce v procese. Prísun vzduchu a vytvorenie aeróbnych podmienok budú zabezpečené pravidelným prekopávaním mostovým alebo bočným prekopávačom kompostu v max. frekvencii raz za 4 týždne, prípadne potrubným prevzdušňovacím systémom umiestneným na stabilizačnej ploche. Hlavný indikátorom biodegradačných procesov v materiáli je priebeh teploty, ktorá bude monitorovaná teplotnými sondami, pričom pokles teploty pod 40 °C indikuje ukončenie intenzívnej fázy stabilizácie. Intenzívna fáza biostabilizácie prebieha 4 týždne a v prípade, že po ukončení intenzívnej fázy nedosiahne výstupný materiál požadované parametre biostability odpadu, bude nasledovať proces dozrievacej fázy biostabilizácie, tzv. maturácie. Maturačný proces, pri ktorom dochádza k dokončeniu biodegradačných procesov zvyškov biologicky rozložiteľnej zložky materiálu, prebieha na otvorenej stabilizačnej ploche bez nutnosti prevzdušňovania zakládky v trvaní max. 4 týždne. Stabilizačná plocha pre činnosti spojené s biostabilizáciou bude zabezpečená proti úletom záchytnými sieťami, prípadne bude proces biostabilizácie riešený v kójach tvaru U s opornými obvodovými stenami a prestrešením.

Výsledkom biostabilizácie je stabilizovaný odpad s požadovanými parametrami biologickej stability odpadu v zmysle platných právnych predpisov SR. Stabilizovaný odpad bude následne uložený na skládke odpadov, prípadne sa s ním bude ďalej nakladať v zmysle platných právnych predpisov. Stabilizačná plocha pre činnosti spojené s biostabilizáciou bude zabezpečená proti úletom záchytnými sieťami, prípadne opornými stenami.

Anaeróbna biostabilizácia

Anaeróbna biostabilizácia je biodegradačný proces v podmienkach s nedostatkom kyslíka. Biodegradáciu zabezpečujú anaeróbne mikrobiálne procesy rozkladajúce biologicky

rozložiteľnú zložku materiálu. Výsledkom týchto dekompozičných procesov je odbúranie a premena biologicky aktívnych zložiek materiálu na CH_4 a H_2O, čím sa materiál stáva biologicky stabilizovaný a pri ďalšom nakladaní s ním už nedochádza k jeho nežiadúcim štrukturálnym zmenám. Podmienkou realizácie anaeróbnych procesov je zachytávanie a energetické využívanie vzniknutého CH_4. Stupeň biodegradácie, resp. biostability odpadu je po skončení procesu zisťovaný monitorovaním produkcie CH_4. Vstupujúcim materiálom do procesu anaeróbnej biostabilizácie je podsitná frakcia, ktorá je výsledkom technológie splittingu, a ktorá obsahuje okrem iného biologicky rozložiteľnú zložku zmesového prípadne iného odpadu. Podsitná frakcia bude čelným nakladačom odoberaná priamo z manipulačnej plochy pre splitting a pomocou nákladných vozidiel transportovaná do tzv. bioreaktoru.

Bioreaktor je časť prevádzkovanej skládky odpadov, na ktorej je vybudovaný systém aktívneho zachytávania plynu obsahujúceho CH_4, ktorý je pri biodegradačných procesoch v rámci anaeróbnej biostabilizácie produkovaný. Bezodkladné prekrývanie uloženej podsitnej frakcie vrstvami vhodných materiálov v zmysle platnej legislatívy zabezpečí v vytvorenie anaeróbnych podmienok a tvorbu CH_4 v bioreaktore. Aktívne odplynenie zabezpečí zachytávanie produkovaného CH_4 tak, aby neunikal neriadene do atmosféry. Zachytený CH_4 bude následne energeticky využitý na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a stabilizovaná biologicky rozložiteľná zložka zmesového prípadne iného odpadu tak bude ekologicky zhodnotená. Vyprodukovaná elektrická energia bude dodávaná do distribučnej siete.

Skládkový plyn je na skládke zachytávaný prostredníctvom aktívneho odplyňovacieho systému a následne spaľovaný v kogeneračnej jednotke s inštalovaným výkonom 300 kW. Spaľovaním skládkového plynu v kogeneračnej jednotke dochádza k výrobe elektrickej energie, ktorá je dodávaná do verejnej rozvodnej siete. Odpadové teplo z prevádzky kogeneračnej jednotke je využívané na vykurovanie prevádzkovej budovy a garáže. Systém aktívneho odplynenia skládky spojený s výrobou elektrickej energie a využívaním tepla pre prevádzkové objekty skládky predstavuje v týchto podmienkach vhodne koncipovanú formu bioreaktora. Spálením CH_4 v kogeneračnej jednotke vznikne $CO_2 + H_2O$. Stabilizácia odpadových materiálov v bioreaktore je z pohľadu hierarchie nakladania s odpadmi podstatne efektívnejšia, keďže dochádza k využitiu energie obsiahnutej v odpade, čo je v súlade s princípmi cirkulárnej ekonomiky. Výsledkom anaeróbnej biostabilizácie je okrem elektrickej energie stabilizovaný odpad s požadovanými parametrami biologickej stability odpadu v zmysle platných právnych predpisov SR. Takto stabilizovaný odpad je možné uložiť na skládke odpadov. Kapacita technológie biostabilizácie je 75 000 t vstupného odpadového materiálu ročne.

Výstupom činností realizovaných v rámci zmeny navrhovanej činnosti - procesu úpravy odpadov pred skládkovaním bude:

1. nadsitná frakcia,
2. podsitná frakcia,
3. biologicky stabilizovaný odpad.

Nadsitná frakcia, ktorá vzniká v procese splittingu po oddelení biologicky rozložiteľnej zložky zo vstupujúceho odpadu, je tvorená hlavne materiálmi s vyššou hodnotou výhrevnosti (napr. nerecyklovateľné plasty). Táto frakcia bude určená na expedíciu a následne výrobu alternatívnych palív z odpadov, prípadne budú recyklovateľné zložky obsiahnuté v nej oddelené a určené k spracovaniu v recyklačných zariadeniach. Časť nadsitnej frakcie, ktorá zostane

nevyužitá bude uložená do skládky. Podsitná frakcia, ktorá obsahuje biologicky rozložiteľnú zložku oddelenú zo vstupujúceho odpadu, bude upravená v procese biostabilizácie.

Biologicky stabilizovaný odpad je výsledkom procesu biostabilizácie. Jedná sa o biologicky stabilný materiál, tzn. materiál, ktorý nepodlieha ďalšej biodegradácii a jeho štrukturálne zmeny nevedú k vzniku nežiadúcich efektov ako napr. emisie CH_4, zápach, tvorba biologicky aktívnych výluhov a pod. Biologickú stabilitu odpadu budú určovať parametre zisťované vhodnými biologickými alebo nebiologickými metódami testovania. Biologicky stabilizovaný odpad je určený k zhodnoteniu a výrobe produktov v recyklačných zariadeniach. Tá časť biologicky stabilizovaného odpadu, ktorá zostala nevyužitá bude uložená do skládky.

Rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec môžu podľa § 29 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov doručiť príslušnému orgánu písomné stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do desiatich pracovných dní od jeho doručenia. Ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, tak sa stanovisko považuje za súhlasné. Verejnosť môže doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do desiatich pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií podľa odseku 8. Písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci.

K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti boli podľa zákona o posudzovaní vplyvov doručené na MŽP SR nasledujúce stanoviská *(stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení):*

1. ***Okresný úrad Ilava, odbor krízového riadenia**, list č. OU-IL-OKR-2020/001315-002 zo dňa 29. 09. 2020* **–** nemá pripomienky k zmene navrhovanej činnosti.

   ***Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR berie stanovisko Okresného úradu Ilava, odboru krízového riadenia na vedomie.*

2. ***Okresný úrad Ilava, odbor starostlivosti o životné prostredie**, list č. OU-IL-OSZP-2020/001354-002 zo dňa 09. 10. 2020 – nemá pripomienky k zmene navrhovanej činnosti.*

   ***Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR berie stanovisko Okresného úradu Ilava, odboru starostlivosti o životné prostredie na vedomie.*

3. ***Mesto Dubnica nad Váhom,** list č. ŽP-33248/2020 zo dňa 30. 09. 2020* – vo svojom stanovisku uvádza, že s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti súhlasí s pripomienkou aby plocha pre skladovanie vstupných odpadov a manipulačná plocha pre technologické celky splittingu bola zabezpečená tak, aby nedošlo k žiadnym úletom z týchto plôch do okolitého prostredia. V prípade zmeny na sekundárne drvenie na menšiu frakciu je potrebné, aby sa vykonávalo v skladovej hale.

   ***Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR zohľadnilo danú pripomienku vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.*

4. ***Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie**, list č. 47247/2020 zo dňa 22. 09. 2020* – vo svojom stanovisku uvádza nasledovné pripomienky:

- žiada o doplnenie informácie ako navrhovateľ zabezpečí hlavný cieľ činností spojených s úpravou odpadu, tak ako je uvedené v oznámení o zmene navrhovanej činnosti, teda aby skládkovaný odpad po úprave obsahoval recyklovateľné materiály v najmenšej možnej miere;
- žiada uviesť, aké množstvo biologicky rozložiteľnej zložky v percentuálnom vyjadrení by malo byť v jednej tone zmesového odpadu, aby bolo možné navrhovanou technológiou oddeliť biologicky rozložiteľnú zložku zo vstupujúceho zmesového odpadu a zároveň žiada uviesť ako bude so zmesovým odpadom nakladané;
- vybudovanie plochy na realizovanie činnosti úpravy odpadu na povrchu aktuálne zavážaného telesa skládky je v rozpore s platnými predpismi v oblasti odpadového hospodárstva, nakoľko skládka odpadu predstavuje miesto určené na trvalé uloženie odpadu a nie miesto, na ktorom bude odpad upravovaný. V prípade realizácie takýchto činností na skládke odpadu by došlo k porušeniu podmienok vydaného integrovaného povolenia, ktoré sú určené pre skládku odpadov;
- žiada doplniť aký spôsob úpravy bude vykonávaný na navrhovanej ploche;
- žiada o doplnenie druhov odpadov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov, ako aj množstvo odpadov vstupujúcich do zariadenia na úpravu odpadov podľa jednotlivých druhov odpadov;
- žiada doplniť, kde sa nachádza tzv. bioreaktor, do ktorého má byť podsitná frakcia vzniknutá úpravou zmesového odpadu transportovaná a kde sa nachádza tzv. bioreaktor, do ktorého má byť podsitná frakcia vzniknutá úpravou iných druhov odpadov transportovaná. Podľa dostupných informácii bioreaktor predstavuje technologické zariadenie, ktoré vytvára optimálne podmienky na aktivitu mikroorganizmov vedúce k následnej degradácii, transformácii alebo mineralizácii kontaminantov;
- žiada uviesť predpokladané percentuálne zastúpenie nadsitnej frakcie, podsitnej frakcie a biologicky stabilizovaného odpadu;
- žiada doplniť percentuálne zastúpenie množstva nadsitnej frakcie, ktorá bude expedovaná na výrobu alternatívnych palív, určená k spracovaniu v recyklačných zariadeniach a uložená do skládky odpadov. Taktiež žiadame doplniť informáciu, akým spôsobom budú z nadsitnej frakcie oddelené recyklovateľné zložky obsiahnuté v nej a aké množstvo budú predstavovať oddelené recyklovateľné zložky;
- žiada uvádzať len také nakladanie, ktoré navrhovateľ plánuje skutočne realizovať, resp. ak plánuje realizovať obidva spôsoby žiadame uviesť pomer medzi použitím biostabilizácie a transportu podsitnej frakcie do bioreaktora;
- žiada doplniť percentuálne zastúpenie množstva biologicky stabilizovaného odpadu určeného k zhodnoteniu a výrobe produktov v recyklačných zariadeniach a uloženého do skládky odpadov. Zároveň žiadame doplniť informáciu aký produkt bude vyrobený z biologicky stabilizovaného odpadu v recyklačných zariadeniach a kde bude využitý;
- žiada doplniť druh činnosti v zmysle prílohy č. 1 a č. 2 zákona č. 75/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“);
- žiada doplniť maximálnu kapacitu zariadenia (štítkový výkon) v členení t/hod; t/deň;
- žiada doplniť v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov a jeho prílohy č. 8 aj ďalšiu činnosť, ktorá sa bude vykonávať. Zmena navrhovanej činnosti vyvoláva zmenu už posúdenej a povolenej činnosti, súčasne však samotná zmena navrhovanej činnosti je novou činnosťou.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR požiadlo listom č. 10758/2020-1.7/fr, 53990/2020 zo dňa 22. 10. 2020 podľa § 29 ods. 10 zákona o posudzovaní vplyvov navrhovateľa o doplňujúce informácie a objasnenie pripomienok a podmienok vyplývajúcich zo stanovísk doručených k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti.*

Navrhovateľ doručil dňa 09. 11. 2020 na MŽP SR doplňujúce informácie k pripomienkam a požiadavkám, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti. Vzhľadom na viaceré pripomienky a požiadavky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odboru odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie uvedené v stanovisku č. 47247/2020 zo dňa 22. 09. 2020 MŽP SR požiadalo listom č. 10758/2020-1.7/fr, 58535/2020 zo dňa 13. 11. 2020 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku, za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci o zaujatie stanoviska k doplňujúcim informáciám navrhovateľa.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie doručilo dňa 09. 02. 2021 do elektronickej schránky MŽP SR list č. 7376/2021 zo dňa 08. 02. 2021, v ktorom sa vyjadrilo k doplňujúcim informáciám navrhovateľa. Vo svojom stanovisku uviedlo, že s navrhovateľom uskutočnilo dňa 27. 11. 2020 stretnutie prostredníctvom videohovoru, kde bolo doplnenie navrhovateľa a vznesené pripomienky diskutované. Dňa 30. 11. 2020 boli pripomienky vysvetlené. Ďalej v stanovisku uvádza, že navrhovateľ akceptoval pripomienku, že realizovanie činnosti úpravy odpadu na povrchu aktuálne zavážaného telesa skládky je v rozpore s platnými predpismi v oblasti odpadového hospodárstva, nakoľko skládka odpadu predstavuje miesto určené na trvalé uloženie odpadu a uvedenú činnosť nebude realizovať. Taktiež akceptoval, že akutálne zavážané teleso skládky nemôže byť považované za biologickú stabilizáciu podsitnej frakcie v anaerobných podmienkach, nakoľko uloženie odpadu do telesa skládky sa považuje za zneškodnovanie odpadu trvalým uložením na skládku a nemôže byť považované za úpravu odpadu aj v súvislosti s tým, že v aktuálne zavážanom telese skládky sa nemôže vykonávať iná činnosť ako činnosť zneškodnovania. Navrhoateľ taktiež doplnil dňa 11. 12. 2020 katalógové čísla odpadov, ktoré budú vstupovať do zariadenia na úpravu odpadov pred skládkovaním. V závere stanoviska uvádza, že zmenu navrhovanej činnosti nepožaduje ďalej posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR považuje údaje predložené v rámci oznámenia o zmene navrhovanej činnosti za postačujúce vzhľadom na vyhodnotenie predpokladaných vplyvov súvisiacich s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti v rámci tohto rozhodnutia.

5. ***Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina,*** *list č. 8542/77/2020-33255/2020zo dňa 07. 10. 2020* - zaslalo nasledovné pripomienky a požiadavky:

- požaduje vypracovanie správy o hodnotení navrhovanej činnosti;
- požaduje presne špecifikovať skladovacie kapacity (skladovacie plochy, resp. haly) pre vstupný materiál do procesu úpravy odpadov a pre jednotlivé vstupné materiály z navrhovaného procesu úpravy odpadov;
- presne charakterizovať miesto a spôsob vykonávania aeróbnej biostabilizácie, najmä kapacitnej plochy určenej na zakládky aeróbnej biostabilizácie odpadu a parametre jednotlivých základov (max. objem zakládky, výška ukladania odpadu v zakládke a dĺžka jednej zakládky);

- špecifikovať spôsob využitia elektrickej energie z anaeróbnej biostabilizácie.

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina na základe doplňujúcich informácií od navrhovateľa zaslala opätovné stanovisko č. 8542/77/2020-37631/2020 zo dňa 10. 11. 2020, v ktorom súhlasí s predloženou zmenou navrhovanej činnosti za splnenia nasledovných podmienok v ňom uvedených:

- zmena navrhovanej činnosti podlieha integrovanému povoľovaniu;
- stavebník predloží inšpekcii projektovú dokumentáciu pre vydanie stavebného povolenia v štádiu jej spracovania ešte pred podaním žiadosti o vydanie stavebného povolenia;
- po úspešnom ukončení posudzovania vplyvov na životné prostredie prevádzkovateľ v súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti predloží inšpekcii žiadosť o vydanie zmeny integrovaného povolenia pre predmetnú prevádzku, ktorej súčasťou bude aj presná špecifikácia skladovacích kapacít (skladovacie plochy, resp. haly) pre vstupný materiál do procesu úpravy odpadov a pre jednotlivé výstupné materiály z navrhovaného procesu úpravy odpadov – vytriedená nadsitná frakcia a stabilizovaný odpad po ukončení biostabilizácie;
- v žiadosti o zmenu integrovaného povolenia žiada presne charakterizovať miesto a spôsob vykonávania aeróbnej biostabilizácie, najmä kapacitnej plochy určenej na zakládky aeróbnej biostabilizácie odpadu a parametre jednotlivých základov (max. objem zakládky, výška ukladania odpadu v zakládke a dĺžka jednej zakládky);
- v žiadosti o zmenu integrovaného povolenia žiada špecifikovať spôsob využitia elektrickej energie z anaeróbnej biostabilizácie.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Žilina na vedomie. Pripomienky a požiadavky súvisiace s uvedením miesta a spôsobu vykonávania aeróbnej biostabilizácie a špecifikácie spôsobu využitia elektrickej energie z anaeróbnej biostabilizácie MŽP SR zohľadnilo vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Ďalšie požiadavky predstavujú vo väčšej miere dodržiavanie všeobecne záväzných predpisov, technických noriem alebo nariadení, ktorých dodržiavaním je navrhovateľ viazaný.*

6. ***Združenie domových samospráv,*** *elektronické podanie zo dňa 11. 09. 2020* - zaslalo nasledovné pripomienky a požiadavky:

    a) Žiada podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008 , TP 10/2008. Žiada vyhodnotiť dopravno-kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010, Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky). Žiada tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.

b) Žiada overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiada tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.
c) Žiada overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou tak, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znižovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.
d) Vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa § 3 ods. 3 až ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o OPK“).
e) Žiada vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie tak, aby sa preukázala ochrana krajinných zložiek v zmysle zákona o OPK; preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.
f) Žiada dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernic-eu/). Za týmto účelom žiada vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES (http://ec.europa.eu/environment/water/waterframework/facts_figures/guidanceocs_en.htm) a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zmeny navrhovanej činnosti nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiada preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzení vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.
g) Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa § 16 a zákona o vodách v ďalšej projekčnej fáze žiada spracovať metodikou (http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository/downloadDocument?documentId=441).
h) Žiada definovať najbližšiu existujúcu obytnú, resp. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí zmeny navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetlotechnický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavený nadmernému zaťaženiu.
i) Osobitne žiada vyhodnotiť a analyzovať čistotu ovzdušia a vplyv zmeny navrhovanej činnosti; v tejto súvislosti osobitne analyzovať vplyv pevných častíc PM_{10}, $PM_{2,5}$. Vplyv PM_{10} častíc na ľudské zdravie je pritom už dlhodobo považované za jedno z najpodstatnejších kritérií a parametrov emisných štúdií s vplyvom napríklad na alergické ochorenia, ktoré majú v súčasnosti stúpajúcu tendenciu. Okrem vyššej úmrtnosti zlá kvalita ovzdušia spôsobuje aj pokles našej schopnosti sústrediť sa, pracovať či častejšie absencie v práci a škole. Zvýšeným koncentráciám drobných prachových častíc $PM_{2,5}$ je na Slovensku vystavená pätina obyvateľov, čo je omnoho viac ako 13 % priemer v Európe. Problém máme aj s prízemným ozónom. Výsledkom je minimálne 3 800 predčasných úmrtí, strata

produktivity a hrubého domáceho produktu. Zmena navrhovanej činnosti sa musí zaoberať zlepšením podmienok kvality ovzdušia.

j) Žiada overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná, resp. v dôsledku nadmerného naddimenzovania príliš nezaťažuje územie a zložky životného prostredia.

k) Žiada variantné riešenie okrem nulového variantu ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa § 2 písmena c zákona o posudzovaní vplyvov „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu o navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“.

l) Žiada vyhodnotiť zmenu navrhovanej činnosti vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požaduje spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.

m) Žiada doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev odlučovačov ropných látok, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

n) Žiada overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia a navrhovaného zámeru a to z hľadiska kumulácie a súbežného pôsobenia. Žiada tak preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.

o) Žiada preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona o odpadoch a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela). Žiada zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (http://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registreazoznamy/pohsr2012020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva

p) Žiada preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Žiada overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu. Žiada overiť, že predložené oznámenie o zmene navrhovanej činnosti nie je situované na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.

q) Žiada preukázať na úrovni obce/mesta, okresu, regiónu a štátu, že nie je možné projekt zrealizovať bez ďalšieho záberu prírodných plôch napríklad revitalizáciou a obnovou nevyužívaných priemyselných areálov, brownfieldov a podobne.

2. Žiada, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie

a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami:

i. Žiada navrhnúť opatrenia zlepšujúce kvalitu ovzdušia a znižujúce koncentráciu pevných častíc PM_{10}, $PM_{2,5}$ ako aj koncentráciu benzénu, NO^2 a CO; v tomto smere počas prevádzky vykonávať efektívne monitorovanie.

ii. Žiada používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiada uviesť aké recykláty a ako sa v rámci zmeny navrhovanej činnosti použijú.

iii. Žiada, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státí ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80 % podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m^2 po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna-dlazba.pdf). Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.

iv. Na všetkých parkovacích plochách na teréne žiada realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.

v. Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie príručka na podporu výberu, projektovania a realizovania retenčných opatrení pre prírodné vody v Európe (http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle § 3 ods. 4 až 5 zákona o OPK sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladaniesvodamizpovrchovehoodtokuvmestach). Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

vi. Požaduje, aby sa zmena navrhovanej činnosti prispôsobila okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa § 48 zákona o OPK. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (https://www.mindop.sk/ministerstvo1/vystavba5/uzemneplanovanie/metodickeumerneniaoznameniastanoviskapokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obcipdf-1-95-mb) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

vii. Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiada aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

viii. Na vertikálne plochy (napr. steny) žiada aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

ix. Na povrchy cestných komunikácií požaduje použitie vodopriepustných asfaltov a betónov s prímesov recyklovaných plastov

x. Žiada vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou. V Bratislave žiada zachovať územnú rezervu pre budúce metro/nadradený systém hromadnej dopravy.

xi. Žiada vypracovať projekt dekonštrukcie projektu po jeho dožití a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí.

xii. Žiada, aby navrhovateľ vysadil v meste Dubnica nad Váhom 20 ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach mesta po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

xiii. Žiada, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

xiv. Vyhodnotiť umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: (https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archivelandsatarchiveslandsat8olioperationallandimagerand?qtscience_center_objects=0#qtscience_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1), mapami sucha (http://www.shmu.sk/sk/?page=2166) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy) a na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu

xv. Žiada vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke.

Vyjadrenie MŽP SR k bodom (a až g):

Podľa doplňujúcich informácií od navrhovateľa je k areálu skládky vybudované dopravné napojenie po jestvujúcej prístupovej asfaltovej komunikácii s odbočkou od štátnej cesty II. triedy č. 507 v obci Bolešov. V rámci areálu skládky odpadov sú vybudované vnútroareálové komunikácie, ktoré sa budú využívať aj pre potreby zmeny navrhovanej činnosti. V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k zmene organizácie dopravy oproti súčasnému a už posúdenému stavu, nakoľko zmena navrhovanej činnosti je plánovaná v jestvujúcom areáli

s vybudovanou dopravnou infraštruktúrou. Vplyvom zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá nárast intenzity dopravy. Ako sa už spomína, tak zmena navrhovanej činnosti je plánovaná v jestvujúcom a prevádzkovanom areáli skládky odpadov bez nových nárokov na parkovacie miesta. Vo vzťahu k predmetu zmeny navrhovanej činnosti, ktorým je úprava odpadov pred skládkovaním, realizovanou v jestvujúcom areáli skládky odpadov, je zabezpečenie obsluhy územia verejnou hromadnou dopravou neopodstatnenou požiadavkou. Priamo do lokality zmeny navrhovanej činnosti nezasahuje žiadne chránené územie, alebo jeho ochranné pásmo. V zmysle zákona o OKP, na mieste zmeny navrhovanej činnosti platí 1. stupeň ochrany. Nakoľko sa jedná o zmenu navrhovanej činnosti v už jestvujúcom oplotenom uzavretom areáli prevádzkovanej skládky odpadov, tak sa nepredpokladá vplyv na ÚSES a ani zásah do ekosystémov. V súlade s § 3 ods.3 až ods.5 zákona o OKP obsahuje oznámenie o zmene navrhovanej činnosti v kapitole IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických aj návrh opatrení na zmiernenie vplyvu predmetnej zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie. Podľa § 3 ods. 3 zákona o OPK vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispejú k jeho vytváraniu a udržiavaniu. Podľa § 3 ods. 4 zákona o OPK podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia. Podľa § 3 ods. 5 zákona o OPK podnikatelia a právnické osoby sú povinní opatrenia podľa odsekov 3 a 4 zahrnúť už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov. Ustanovenia § 3 ods. 3 až 5 zákona o OPK hovoria o povinnostiach podnikateľov a právnických osôb vytvárať a udržiavať územný systém ekologickej stability už pri spracovávaní dokumentácie potrebnej pre realizáciu zámerov ich činnosti. Zmena navrhovanej činnosti je situovaná v rámci vybudovaného areálu skládky odpadov na plochách bez výsadby, stromov a krovín. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti v kapitole IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických obsahuje posúdenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie a jeho zložky. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde ku zmene režimu prúdenia podzemnej vody a ku zmenám jej kvality. Plochy určené pre činnosti súvisiace s úpravou odpadu pred skládkovaním budú oddelené od okolitých plôch spádovaním tak, aby za žiadnych okolností nedošlo ku kontaminácii okolitých plôch dažďovými a odpadovými vodami vznikajúcimi na tejto ploche. Vody z týchto plôch budú odvedené do osobitnej záchytnej nádrže, prípadne do retenčnej nádrže priesakových kvapalín skládky. V ďalších stupňoch prípravy bude predložená na povoľovacie konanie dokumentácia, ktorá bude rešpektovať požiadavky Rámcovej smernice o vode a bude predložené na posúdenie vplyvov na vody v zmysle § 16 a) vodného zákona. MŽP SR vzhľadom na uvedené a vzhľadom na predmet konania považuje údaje predložené v rámci oznámenia o zmene navrhovanej činnosti za postačujúce, pričom túto skutočnosť možno potvrdiť aj vyhodnotením predpokladaných vplyvov súvisiacich s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti v rámci tohto rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené MŽP SR považuje požiadavky za neopodstatnené.

Vyjadrenie MŽP SR k bodom (h až n)

Zmena navrhovanej činnosti je situovaná vo vybudovanom oplotenom areáli skládky odpadov, ktorý sa nachádza mimo intravilánu a v bezpečnej vzdialenosti od dotknutých obcí. Južným smerom, vo vzdialenosti cca 850 m, je situovaná obytná zástavba mesta Dubnica nad Váhom, cca 870 m severozápadným smerom sa začína obytná zástavba obce Bolešov. Skládka odpadov je podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší a vyhlášky Ministerstva životného prostredia

Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší malým zdrojom znečisťovania ovzdušia. Emisné limity znečisťujúcich látok sa v tomto prípade neurčujú. Počas prevádzky skládky odpadov vznikajú skládkové plyny so zastúpením najmä CH_4, CO_2 a N_2, v menšej miere H_2S. Na ich odvádzanie je skládka odpadov v priebehu jej zavážania postupne napájaná na aktívny odplyňovací systém existujúcej kogeneračnej jednotky pre výrobu a distribúciu elektrickej energie. Čo sa týka emisií prachu a zápachových látok vznikajúcich pri zmene navrhovanej činnosti, tieto budú obmedzované využívaním dostupných opatrení ako sú napr. záchytné siete, príp. oporné steny. Pri prevádzke skládky odpadov sú emisie prachu a zápachových látok obmedzované hutnením odpadu kompaktorom, prekrývaním odpadov vhodným inertným materiálom alebo využívaním spätného postreku priesakových kvapalín. Statika stavby bude v prípade potreby predmetom samostatnej dokumentácie vypracovanej pre potreby ďalších povoľovacích procesov. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti porovnáva pôvodné riešenie s novým návrhom. Riešenie opisujúce zmenu pôvodne posúdenej navrhovanej činnosti nie je zo zákona predkladané variantne. Zmena navrhovanej činnosti je vyhodnotená vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou dotknutého územia. Pre dotknuté územie bol spracovaný geologický a hydrogeologický prieskum, z ktorého vychádza aj oznámenie o zmene navrhovanej činnosti. Tento prieskum je stále aktuálny, nakoľko geologické ani hydrogeologické podmienky sa v predmetnej lokalite nezmenili. Hydraulický výpočet bude v prípade potreby predmetom samostatnej dokumentácie vypracovanej pre potreby ďalších povoľovacích procesov. Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s územným plánom. MŽP SR vzhľadom na uvedené a vzhľadom na predmet konania považuje údaje predložené v rámci oznámenia o zmene navrhovanej činnosti za postačujúce, pričom túto skutočnosť možno potvrdiť aj vyhodnotením predpokladaných vplyvov súvisiacich s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti v rámci tohto rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené MŽP SR považuje požiadavky za neopodstatnené.

Vyjadrenie MŽP SR k bodom (o až q)

Zmena navrhovanej činnosti spočíva prioritne v zabezpečení skládkovania odpadov v predmetnej lokalite takým spôsobom, aby bol dosiahnutý súlad s ustanovením § 13 písm. e) bod 9. zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a takisto súlad so záväznými opatreniami programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevzniknú nároky na záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu, nakoľko sa jedná o zmenu navrhovanej činnosti v už jestvujúcom oplotenom uzavretom areáli prevádzkovanej skládky odpadov a jej realizáciou tiež nevzniknú nároky na záber ďalších plôch mimo tento areál.

Vyjadrenie MŽP SR k bodom (i. až v.)

Ako sa už bolo vyššie uvedené skládka odpadov a činnosť skládkovania má vplyv na znečisťovanie ovzdušia najmä tvorbou skládkového plynu, ktorý sa musí zachytávať zo všetkých skládok odpadov, na ktoré sa ukladajú biologicky rozložiteľné odpady, ak sa tento plyn vytvára na skládke odpadov v technicky spracovateľnom množstve. Počas prevádzky skládky odpadov vznikajú skládkové plyny so zastúpením najmä CH_4, CO_2, O_2, N_2, v menšej miere H_2S, ktorých distribúcia a koncentrácie sa vyznačujú výraznou časovou a priestorovou variabilitou. Ich zloženie je pravidelne merané a zaznamenávané. Čo sa týka emisií prachu a zápachových látok vznikajúcich pri zmene navrhovanej činnosti, tieto budú obmedzované využívaním dostupných opatrení ako sú napr. záchytné siete, príp. oporné steny. Pri prevádzke skládky odpadov sú emisie prachu a zápachových látok obmedzované hutnením odpadu kompaktorom, prekrývaním odpadov vhodným inertným materiálom alebo využívaním spätného postreku priesakových kvapalín. Navrhovateľ v doplňujúcich informáciách uviedol, že materiály zo zhodnocovaných

odpadov budú pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti použité v rámci dostupných zdrojov s prihliadnutím na požadované technické vlastnosti a ekonomickú výhodnosť. Zmena navrhovanej činnosti je plánovaná v jestvujúcom a prevádzkovanom areáli skládky odpadov bez nových nárokov na parkovacie miesta. Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je realizácia procesu úpravy odpadov pred skládkovaním. Plochy určené pre činnosti súvisiace s úpravou odpadu pred skládkovaním budú oddelené od okolitých plôch spádovaním tak, aby za žiadnych okolností nedošlo ku kontaminácii okolitých plôch dažďovými a odpadovými vodami vznikajúcimi na tejto ploche. Vody z týchto plôch budú odvedené do osobitnej záchytnej nádrže, prípadne do retenčnej nádrže priesakových kvapalín skládky. MŽP SR vzhľadom na uvedené a vzhľadom na predmet konania považuje údaje predložené v rámci oznámenia o zmene navrhovanej činnosti za postačujúce, pričom túto skutočnosť možno potvrdiť aj vyhodnotením predpokladaných vplyvov súvisiacich s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti v rámci tohto rozhodnutia.

Vyjadrenie MŽP SR k bodom (vi. až xi.)
V areáli skládky odpadov boli zrealizované sadové úpravy v rámci predchádzajúcej výstavby jednotlivých etáp skládky odpadov. Voľne prístupný parčík v rámci areálu skládky odpadov nie je možné zrealizovať, nakoľko prevádzkovateľ skládky odpadov je povinný zamedziť vstupu nepovolaným osobám do prevádzky a takisto areál prevádzky musí byť zabezpečený súvislým, neporušeným oplotením a uzamykateľnými bránami a tieto musia byť mimo prevádzkovej doby zamknuté. Požiadavky týkajúce sa riešenia zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy a aplikácie zelených stien možno považovať za irelevantné vzhľadom k predmetu zmeny navrhovanej činnosti. V rámci jestvujúcej činnosti je separovaný zber odpadu v predmetnej prevádzke vyriešený a zabezpečený. Vo vzťahu k predmetu zmeny navrhovanej činnosti je požiadavka neopodstatnená, nakoľko predmetom zmeny navrhovanej činnosti je úprava odpadov pred skládkovaním pochádzajúcich z činnosti iných držiteľov a pôvodcov odpadov. V prípade vynútenej dekonštrukcie sa navrhovateľ musí riadiť § 88 stavebného zákona (odstraňovanie stavieb) a druhotným zhodnotením jej konštrukcií v maximálnej možnej miere. V zmysle § 24 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov má verejnosť podávať odôvodnené pripomienky k rozsahu zmeny navrhovanej činnosti. MŽP SR vzhľadom na uvedené a vzhľadom na predmet konania považuje údaje predložené v rámci oznámenia o zmene navrhovanej činnosti za postačujúce, pričom túto skutočnosť možno potvrdiť aj vyhodnotením predpokladaných vplyvov súvisiacich s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti v rámci tohto rozhodnutia.

Vyjadrenie MŽP SR k bodom (xii. až xv.)
Vo vzťahu k predmetu zmeny navrhovanej činnosti možno hodnotiť požiadavku výsadby vzrastlých drevín a realizácie umeleckého diela ako neopodstatnenú požiadavku a nie odôvodnenú pripomienku v zmysle § 24 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov. V zmysle § 24 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov má verejnosť podávať odôvodnené pripomienky k rozsahu zmeny navrhovanej činnosti. Vplyvom zmeny navrhovanej činnosti - doplnením činnosti úpravy odpadov pred skládkovaním sa zabezpečí oddelenie biologicky rozložiteľnej zložky zo zmesového odpadu a jej následná biologická stabilizácia, t. j. zníženie biologickej aktivity skládkovaného odpadu na požadovanú úroveň. Prostredníctvom zmeny navrhovanej činnosti teda bude dochádzať k znižovaniu emisií metánu – významného skleníkového plynu a tým pádom k zmierňovaniu súčasného vplyvu skládky odpadov na klimatické pomery. Požiadavka týkajúca sa vybudovania domácej kompostárne je vo vzťahu k predmetu zmeny navrhovanej činnosti neopodstatnená, nakoľko predmetom zmeny navrhovanej činnosti je úprava odpadov pred skládkovaním. Proces úpravy odpadu pred skládkovaním zabezpečí oddelenie biologicky

rozložiteľnej zložky zo zmesového odpadu a jej následnú biologickú stabilizáciu, t. j. zníženie biologickej aktivity skládkovaného odpadu na požadovanú úroveň. MŽP SR vzhľadom na uvedené a vzhľadom na predmet konania považuje údaje predložené v rámci oznámenia o zmene navrhovanej činnosti za postačujúce, pričom túto skutočnosť možno potvrdiť aj vyhodnotením predpokladaných vplyvov súvisiacich s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti v rámci tohto rozhodnutia.

MŽP SR dôkladne preštudovalo všetky, v zákonom o posudzovaní vplyvov stanovenom termíne doručené stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a podrobne sa zaoberalo vyhodnotením a následným zapracovaním všetkých pripomienok do tohto rozhodnutia, pričom vychádzalo najmä z dostatočnej podrobnosti, výpovednej hodnoty obsahu predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, s braním na vedomie stupeň jej prípravy

Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku je správny orgán povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

MŽP SR listom č. 1075/2020-1.7/fr, 53990/2020 zo dňa 22. 10. 2020 požiadalo podľa § 29 ods. 10 zákona o posudzovaní vplyvov navrhovateľa o doplňujúce informácie a objasnenie pripomienok a podmienok vyplývajúcich zo stanovísk doručených k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti.

Navrhovateľ doručil dňa 09. 11. 2020 na MŽP SR doplňujúce informácie k pripomienkam a požiadavkám, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti.

Vzhľadom na viaceré pripomienky a požiadavky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odboru odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie uvedené v stanovisku č. 47247/2020 zo dňa 22. 09. 2020 MŽP SR požiadalo listom č. 10758/2020-1.7/fr, 58535/2020 int., zo dňa 13. 11. 2020 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku, za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci o zaujatie stanoviska k doplňujúcim informáciám navrhovateľa.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie doručil dňa 09. 02. 2021 do elektronickej schránky MŽP SR list č. 7376/2021 zo dňa 08. 02. 2021, v ktorom sa vyjadril k doplňujúcim informáciám navrhovateľa.

MŽP SR podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku listom č. 4136/2021-1.7/fr, 7385/2021 zo dňa 09. 02. 2021 oboznámilo účastníkov konania s tým, že v rámci zisťovacieho konania k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti MŽP SR zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a ako účastníci konania majú právo sa s podkladmi na vydanie rozhodnutia oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia vyjadriť pred vydaním rozhodnutia, prípadne navrhnúť ich doplnenie.

Žiadny účastník konania nevyužil možnosť oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia v stanovenom termíne ani nenavrhol doplnenie podkladov rozhodnutia pred jeho vydaním.

Odôvodnenie vydania rozhodnutia a úvahy, ktoré boli použité pri hodnotení kritérií pre zisťovacie konanie podľa prílohy č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov

I. POVAHA A ROZSAH ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Rozsah zmeny navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti úzko súvisí s už posúdenou navrhovanou činnosťou „Zhodnocovanie BRO a rozšírenie skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný – Skládka odpadov Luštek, Dubnica nad Váhom“, ktorá bola v rámci povinného hodnotenia ukončená záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1762/2010-3.4/hp zo dňa 29. 10. 2010.

Na ploche zmeny navrhovanej činnosti sa pôvodne v rámci navrhovanej činnosti „Zhodnocovanie BRO a rozšírenie skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný – Skládka odpadov Luštek, Dubnica nad Váhom“ uvažovalo s výstavbou prevádzky na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu v zmysle Variantu č. 1, ktorý predstavoval aeróbnu termofilnú fermentáciu, tzn. riadené aeróbne predkompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu v aeróbnom fermentore, vrátane hygienizácie a následne dekompostovania materiálu na ploche kompostárne.

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je zabezpečenie pokračovania činnosti zneškodňovania odpadov skládkovaním v predmetnej lokalite na jestvujúcej skládke odpadov v súlade s požiadavkami platnej legislatívy odpadového hospodárstva, a to doplnením činností priamo súvisiacich s procesom skládkovania odpadov o úpravu odpadov pred skládkovaním.

Úprava odpadu pred skládkovaním zabezpečí oddelenie biologicky rozložiteľnej zložky zo zmesového odpadu a jej následnú biologickú stabilizáciu, t. j. zníženie biologickej aktivity skládkovaného odpadu na požadovanú úroveň.

Činnosti tvoriace proces úpravy odpadu pred skládkovaním ako súčasť činnosti skládkovania budú v rámci zmeny navrhovanej činnosti realizované na vymedzenom priestore v rámci jestvujúceho areálu skládky odpadov na vodohospodársky zabezpečenej spevnenej ploche. Ostatné časti skládky a detaily vyhotovenia jednotlivých stavebných objektov skládky odpadov zostávajú bez zmeny oproti už posúdenému a povolenému stavu.

Požiadavky zmeny navrhovanej činnosti na vstupy

Zmena navrhovanej činnosti je situovaná vo vybudovanom oplotenom areáli skládky odpadov. Zmena navrhovanej činnosti si nevyžaduje ďalší záber pôdy mimo tento areál. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k dočasnému a ani trvalému záberu poľnohospodárskeho pôdneho fondu ani lesného pôdneho fondu.

Počas realizácie zmeny navrhovanej činnosti bude potrebná pitná voda pre pracovníkov dodávateľskej firmy zabezpečená dovozom balenej vody vo fľašiach. Technologická voda potrebná na stavebné práce bude v prípade potreby dovážaná cisternou.

Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať nároky vyžadujúce samostatné, resp. nové pripojenie jestvujúceho areálu na energetické zdroje, ani nové nároky na surovinové zdroje. Počas prevádzky skládky odpadov budú hlavným surovinovým zdrojom odpady prijímané na skládku odpadov. Do prevádzkovaných častí skládky odpadov sa budú prijímať iba odpady v súlade s platným integrovaným povolením, pričom nedôjde k zmene v zozname druhov odpadov povolených zneškodňovať na skládke.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti bude využívať najmä súčasné kapacity technickej a dopravnej infraštruktúry. K areálu skládky odpadov vedie prístupová asfaltová komunikácia, s odbočkou od cesty II. triedy č. 507 v obci Bolešov. V rámci areálu skládky odpadov sú vybudované vnútroareálové komunikácie, ktoré sa budú využívať aj pre potreby zmeny navrhovanej činnosti.

Údaje o výstupoch zmeny navrhovanej činnosti

Skládka odpadov a činnosť skládkovania má vplyv na znečisťovanie ovzdušia najmä tvorbou skládkového plynu, ktorý sa musí zachytávať zo všetkých skládok odpadov, na ktoré sa ukladajú biologicky rozložiteľné odpady, ak sa tento plyn vytvára na skládke odpadov v technicky spracovateľnom množstve. Počas prevádzky skládky odpadov vznikajú skládkové plyny so zastúpením najmä CH_4, CO_2, CO, O_2, H_2S, NH_3, ktorých distribúcia a koncentrácie sa vyznačujú výraznou časovou a priestorovou variabilitou. Ich zloženie je pravidelne merané a zaznamenávané. Na skládke sú vybudované a prevádzkované 2 kogeneračné jednotky, z ktorých každá má inštalovaný výkon 150 kW (spolu 300 kW) na výrobu elektrickej energie na báze spaľovania skládkového plynu a na jej následnú distribúciu do verejnej rozvodnej elektrickej siete. Spaľovaním skládkového plynu dochádza k znižovaniu emisií skleníkového plynu metánu, emisií zápachových látok a iných zložiek nachádzajúcich sa v skládkovom plyne, ktorý by v opačnom prípade unikal voľne do ovzdušia. Spaľovaním skládkového plynu v kogeneračnej jednotke vznikajú predovšetkým emisie CO_2, NOx, ďalej emisie SO_2 (podľa obsahu sírovodíka v skládkovom plyne), ktoré sú kontrolovane vypúšťané do ovzdušia. Do procesu úpravy odpadu pred skládkovaním bude vstupovať zmesový odpad s obsahom biologicky rozložiteľnej zložky. Zloženie a množstvo tejto zložky musí byť dostatočné na to, aby ju bolo možné dostupnými technológiami oddeliť zo vstupujúceho zmesového odpadu. Vstupným odpadom môže byť aj iný ako zmesový odpad v prípade požiadaviek platných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve.

Vplyvom zmeny navrhovanej činnosti dôjde na skládke odpadov prostredníctvom procesu biostabilizácie podsitnej frakcie zmesového odpadu k redukcii tvorby CH_4. Biostabilizácia odpadu je riadený biologicky proces, ktorý môže prebiehať v aeróbnych podmienkach za vzniku CO_2 a H_2O a v anaeróbnych podmienkach za vzniku CH_4 a H_2O, pričom CH_4 musí byť v rámci procesu zachytávaný a energeticky využívaný s následnou premenou na CO_2 a H_2O. Čo sa týka emisií prachu a zápachových látok vznikajúcich pri zmene navrhovanej činnosti, tieto budú obmedzované využívaním dostupných opatrení ako sú napr. záchytné siete, príp. oporné steny. Pri prevádzke skládky odpadov sú emisie prachu a zápachových látok obmedzované hutnením odpadu kompaktorom, prekrývaním odpadov vhodným inertným materiálom alebo využívaním spätného postreku priesakových kvapalín. Vplyvom zmeny navrhovanej činnosti - vybudovaním novej zaizolovanej plochy pre úpravu odpadov pred skládkovaním dôjde k miernemu zvýšeniu tvorby emisií prachu, zápachových látok, úletov ľahkých častí odpadu v predmetnom území porovnaní so súčasným stavom. Činnosť skládkovania je ale v predmetnej lokalite vykonávaná v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zástavby v súlade s ustanovením STN 83 8101:2004-05, podľa ktorej je minimálna

povolená vzdialenosť skládky odpadov od sídelnej štruktúry 500 m v smere prevládajúcich vetrov a minimálna vzdialenosť od zdravotníckych a školských zariadení 1 000 m. Umiestnením vybraných činností procesu úpravy na spevnenú plochu v aktívnom telese skládky odpadov sa naopak zabráni zvýšeniu tvorby emisií prachu a zápachových látok, a to najmä dôsledkom sústredenia týchto činností na jednej menšej ucelenej ploche a s tým súvisiacim znížením prípadných transportných vzdialeností. Mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia budú dopravné prostriedky privážajúce odpad na skládku a mechanizmy pracujúce na skládke odpadov (kompaktor, traktor, nakladač) a takisto mobilné drviace zariadenie – drvič upravujúci odpad a sito. Predpokladaná intenzita dopravy, nebude väčšia v porovnaním so súčasným stavom.

Odpadové vody tvoriace proces úpravy odpadu pred skládkovaním, ktoré sú predmetom zmeny navrhovanej činnosti budú realizované na vymedzenom priestore v rámci jestvujúceho areálu skládky odpadov na vodohospodársky zabezpečených spevnených plochách. Plochy určené pre činnosti súvisiace s úpravou odpadu pred skládkovaním budú oddelené od okolitých plôch spádovaním tak, aby za žiadnych okolností nedošlo ku kontaminácii okolitých plôch dažďovými a odpadovými vodami vznikajúcimi na tejto ploche. Vody z tejto plochy budú odvedené do osobitnej záchytnej nádrže, prípadne do retenčnej nádrže priesakových kvapalín skládky.

Zdrojom hluku pri prevádzkovaní skládky odpadov sú mechanizmy - kompaktor, nakladač, nákladné automobily prepravujúce odpady a iné. Pri úprave odpadov bude zdrojom hluku aj drvič a sito. Účinky vibrácie sa prejavia iba v bezprostrednej blízkosti kompaktora, drviča a sita. Areál skládky odpadov je umiestnený mimo zastavané územie obce a v súčasnosti nie je zdrojom nadmernej hladiny hluku a vibrácií. Vychádzajúc z uvedeného, zmenou navrhovanej činnosti nevzniknú nové neprimerané zdroje hluku a vibrácií, čím nedôjde ani k negatívnemu vplyvu tohto faktora životného prostredia na okolie areálu skládky odpadov.

II. UMIESTNENIE ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Zmena navrhovanej činnosti je umiestnená v Trenčianskom kraji, okres Ilava, katastrálne územie Dubnica nad Váhom, mesto Dubnica Nad Váhom, lokalita Luštek. Záujmové územie je situované medzi starým korytom Váhu a diaľnicou D1 Bratislava – Žilina. Areál skládky odpadov je situovaný mimo zastavané územie mesta Dubnica nad Váhom, severným smerom od mesta na ľavej strane rieky Váh, od ktorej je skládka odpadov oddelená ochrannou protipovodňovou hrádzou. Zo severozápadu je predmetná lokalita ohraničená úzkou plochou, ktorá je tvorená náletovými drevinami a za ktorou prechádza prístupová komunikácia ku Skládke odpadov Luštek. Ďalej na severe, približne 200 m od areálu skládky odpadov, je situovaná ochranná protipovodňová hrádza rieky Váh a vo vzdialenosti cca 300 m preteká samotná rieka Váh. Za riekou Váh, cca 870 m severozápadným smerom, sa začína obytná zástavba obce Bolešov. Juhovýchodne od predmetnej lokality, cca 150 m, prechádza diaľnica D1 za ktorou je vybudovaný Nosický kanál. Južným smerom, vo vzdialenosti cca 850 m, je situovaná obytná zástavba mesta Dubnica nad Váhom. Priemyselná zástavba mesta Dubnica nad Váhom je vzdialená približne 1,1 km juhovýchodným smerom od predmetnej lokality. V širšom okolí sú situované poľnohospodársky využívané pozemky a vo vzdialenosti približne 1 km západne sa nachádza vyhlásené Chránené vtáčie územie Dubnické štrkovisko. Obec Kameničany sa nachádza asi 1 km severovýchodným smerom. Pozemok umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti je vo vlastníctve navrhovateľa.

Súčasný stav využívania územia

Navrhovateľ od roku 1997 prevádzkuje Skládku odpadov Luštek, ktorá je v zmysle § 2 ods. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti zaradená do triedy skládok odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný.

Súlad s územnoplánovacou dokumentáciou

Zmena navrhovanej činnosti je umiestnená na pozemkoch evidovaných ako ostatné plochy so spôsobom využitia - pozemok na ktorom je skládka odpadov.

Územná ochrana

Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti je navrhované v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany.

III. VPLYVY ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

V rámci vykonaného zisťovacieho konania boli identifikované nasledujúce vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia:

Vplyvy na obyvateľstvo

Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti je možné predpokladať minimálne zvýšenie hodnôt hluku, zvýšenie emisií z výfukových plynov stavebnej techniky, zvýšenej hlučnosti súvisiacej s prevádzkou stavebných mechanizmov a takisto zvýšenej prašnosti. Tieto vplyvy však budú iba krátkodobé, obmedzené na dobu realizácie zmeny navrhovanej činnosti. Počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá výrazná zmena oproti súčasnému stavu, nepredpokladá sa nárast množstiev zneškodňovaných odpadov a ani nárast dopravy. Vzhľadom na uvedené tak možno hodnotiť vplyv zmeny navrhovanej činnosti ako málo významný.

Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

Potenciálnym zdrojom znečistenia horninového prostredia môže byť iba havarijná situácia, ktorá má však povahu možných rizík. Nebezpečenstvo úniku kontaminantov do horninového prostredia bude zabezpečené vykonávaním opatrení v zmysle príslušných noriem a predpisov. Vzhľadom na uvedené hodnotiť vplyv zmeny navrhovanej činnosti na horninové prostredie a reliéf ako bez vplyvu.

Vplyvy na ovzdušie a klimatické pomery

Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti môže dôjsť v menšej miere k zvýšeniu prašnosti a znečisteniu ovzdušia spôsobené pohybom stavebných mechanizmov. Zdroje znečistenia ovzdušia predstavuje prístupová komunikácia, vnútroareálové komunikácie a manipulačné plochy v rámci areálu skládky odpadov, ktoré budú využívané počas realizácie. Jedná sa hlavne o škodliviny z výfukových plynov cestných vozidiel, ako aj zvýšenie sekundárnej prašnosti spôsobené vírením usadených častíc na povrchu vozovky a v jej bezprostrednom okolí. Tento vplyv však bude lokálny a časovo obmedzený. Vzhľadom na intenzitu dopravy súvisiacu s dopravnou obsluhou jestvujúcej prevádzky možno predpokladať, že vplyv na ovzdušie počas výstavby bude v porovnaní so súčasným stavom zanedbateľný. V rámci zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú zmeny, ani závažné ovplyvnenie ovzdušia v dotknutom území v porovnaní so súčasným stavom.

Vplyvy na vodné pomery

Zmenou navrhovanej činnosti nedôjde ku zmene režimu prúdenia podzemnej vody a ani ku zmenám jej kvality. Územie realizácie zmeny navrhovanej činnosti sa nachádza mimo chránených vodohospodárskych oblastí a nie je súčasťou ochranných pásiem vodárenských zdrojov alebo ochranných pásiem minerálnych vôd.

Vplyvy na pôdne pomery

Zmena navrhovanej činnosti nebude predstavovať ďalšie vplyvy na pôdu. Zmena navrhovanej činnosti bude prebiehať v jestvujúcom areály skládky odpadov, a to bez ďalších nárokov na záber pôdy.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Zmenou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá ovplyvnenie žiadneho chráneného územia a ani iných prvkov ochrany prírody a krajiny nachádzajúcich sa v širšom okolí dotknutého územia. Vplyv zmeny navrhovanej činnosti na faunu, flóru a ich biotopy tak možno hodnotiť ako málo významný, resp. nulový.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

V dôsledku zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k zmene využívania pozemkov ani dotknutých pozemkov. Vplyv zmeny navrhovanej činnosti tak možno hodnotiť ako málo významný, resp. nulový.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na chránené územia ani ochranné pásma. Činnosťou nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Taktiež nebude mať žiadny vplyv na chránené územia siete Natura 2000 (územia európskeho významu a chránené vtáčie územia) ani na územia spadajúce pod medzinárodný dohovor o ochrane mokradí (Ramsarský dohovor).

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde ku zmene vplyvu na územný systém ekologickej stability.

Vplyvy kumulatívne a synergické

Vplyvy samotnej zmeny navrhovanej činnosti z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov možno hodnotiť tak, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je činnosť hodnotená ako bez vplyvu, a ako málo významná z hľadiska vplyvu na ovzdušie, ktorú bude predstavovať najmä prašnosť spôsobená realizáciou zmeny navrhovanej činnosti.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k vplyvom presahujúcim štátne hranice Slovenskej republiky.

MŽP SR pri posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov vychádzalo z oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, pričom použilo aj kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov, uvedené v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice Európskeho

parlamentu a Rady 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti MŽP SR vyhodnotilo predpokladané vplyvy súvisiace s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti, s ohľadom na ich význam, vlastnosti a očakávaný rozsah (pravdepodobnosť, predpokladaný rozsah, predpokladaný účinok, trvanie, frekvenciu a reverzibilitu, vrátane možnej kumulácie s okolitými činnosťami), ako nevýznamné.

MŽP SR dôkladne preštudovalo všetky doručené stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti.

MŽP SR na základe odborného posúdenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk orgánov štátnej správy a samosprávy konštatuje, že zmena navrhovanej činnosti nepredstavuje taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní vplyvov dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní od jeho doručenia rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku na MŽP SR.

V prípade verejnosti sa podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné správnym súdom podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok

Ing. Roman Skorka
riaditeľ odbor

Rozdeľovník:
Doručuje sa: *(elektronicky)*

1. Spoločnosť Stredné Považie a. s., Opatovská 1735, 911 01 Trenčín
2. Mesto Dubnica nad Váhom, Bratislavská 434/9, 081 41 Dubnica nad Váhom
3. Združenie domových samospráv, Námestie SNP 13, P. O. BOX 218, 850 00 Bratislava

Na vedomie:

4. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor integrovaného povoľovania a kontroly, Legionárska 5, 012 05 Žilina
5. Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
6. Okresný úrad Trenčín, Hviezdoslavova 3, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, 911 01 Trenčín
7. Okresný úrad Trenčín, odbor krízového riadenia, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
8. Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
9. Okresný úrad Ilava, odbor krízového riadenia, Mierové námestie 81/18, 019 01 Ilava
10. Okresný úrad Ilava, odbor pozemkový a lesný, Mierové námestie 81/18, 019 01 Ilava
11. Okresný úrad Ilava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Mierové námestie 81/18, 019 01 Ilava
12. Okresný úrad Ilava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Mierové námestie 81/18, 019 01 Ilava
13. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Považskej Bystrici, Slovenských partizánov 1130/50, 017 01 Považská Bystrica
14. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Trenčíne, Jesenského 36, 911 01 Trenčín
15. Okresný úrad Trenčín, odbor pozemkový a lesný, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor odpadového hospodárstva, Námestie Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava, TU